Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (septītā palāta)

2017. gada 20. decembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Lauksaimniecība – Tirgu kopīgā organizācija – Darbības programma augļu un dārzeņu nozarē – Regula (EK) Nr. 1234/2007, ar grozījumiem, kas izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 361/2008 – 103.b, 103.d un 103.g pants – Eiropas Savienības finansiālais atbalsts – Īstenošanas regula (ES) Nr. 543/2011 – 60. pants un IX pielikuma 23. punkts – Ieguldījumi ražotāju organizāciju saimniecībās un/vai telpās – Jēdziens – Tiesiskā paļāvība – Tiesiskā noteiktība

Lieta C-516/16

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Bundesverwaltungsgericht* (Federālā administratīvā tiesa, Austrija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2016. gada 27. septembrī un kas Tiesā reģistrēts 2016. gada 3. oktobrī, tiesvedībā

Erzeugerorganisation Tiefkühlgemüse eGen

pret

Agrarmarkt Austria.

TIESA (septītā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ross [*A. Rosas*], tiesneši A. Prehala [*A. Prechal*] un E. Jarašūns [*E. Jarašiūnas*] (referents),

ģenerāladvokāts M. Kamposs Sančess-Bordona [*M. Campos Sánchez-Bordona*],

sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– *Erzeugerorganisation Tiefkühlgemüse eGen* vārdā – *G. Burgstaller*, *Rechtsanwalt*,

– *Agrarmarkt Austria* vārdā – *R. Leutner*, pārstāvis,

– Austrijas valdības vārdā – *C. Pesendorfer*, pārstāve,

– Eiropas Komisijas vārdā – *B. Eggers* un *K. Skelly*, kā arī *A. Lewis*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – vācu.

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 2007. gada 22. oktobra Regulas (EK) Nr. 1234/2007, ar ko izveido lauksaimniecības tirgu kopīgu organizāciju un paredz īpašus noteikumus dažiem lauksaimniecības produktiem ("Vienotā TKO regula") (OV 2007, L 299, 1. lpp.), kas grozīta ar Padomes 2008. gada 14. aprīļa Regulu (EK) Nr. 361/2008 (OV 2008, L 121, 1. lpp.) (turpmāk tekstā – "Regula Nr. 1234/2007"), 103.c pantu, 103.d panta 2. punktu un I pielikuma IX un X daļu, Komisijas 2007. gada 21. decembra Regulas (EK) Nr. 1580/2007, ar ko nosaka Regulu (EK) Nr. 2200/96, (EK) Nr. 2201/96 un (EK) Nr. 1182/2007 īstenošanas noteikumus augļu un dārzeņu nozarē (OV 2007, L 350, 1. lpp.), 65., 66. un 69. pantu, Komisijas 2011. gada 7. jūnija Īstenošanas regulas (ES) Nr. 543/2011, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Regulas Nr. 1234/2007 piemērošanai attiecībā uz augļu un dārzeņu un pārstrādātu augļu un dārzeņu nozari (OV 2011, L 157, 1. lpp.), 51. panta 7. punktu un 64., 65. un 68.–70. pantu, kā arī tiesiskās noteiktības un tiesiskās paļāvības aizsardzības principus. Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas arī uz Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 IX pielikuma 23. punkta interpretāciju un spēkā esamību, Regulas Nr. 1580/2007 21. panta 1. punkta i) apakšpunkta un 52. panta 6. punkta a) apakšpunkta spēkā esamību, kā arī Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 50. panta 3. punkta d) apakšpunkta un 60. panta 7. punkta spēkā esamību.

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Erzeugerorganisation Tiefkühlgemüse eGen* (turpmāk tekstā – "*ETG*") un *Agrarmarkt Austria* (turpmāk tekstā – "*AMA*"), publisko tiesību juridisko personu, kas darbojas tostarp kā maksātāja iestāde, saistībā ar lēmumu, kurā *AMA* konstatēja, ka par *ETG* veiktajiem ieguldījumiem nevar tikt piešķirts Eiropas Savienības finansiālais atbalsts un līdz ar to tā noraidīja šī atbalsta izmaksāšanu attiecībā uz 2014. gadu, ciktāl tas tika lūgts attiecībā uz šiem ieguldījumiem, un noteica *ETG* atmaksāt jau saņemto atbalstu.

Savienības tiesības

Regula Nr. 1234/2007

3 Regulas Nr. 1234/2007 II daļas I sadaļa attiecas uz tirgus intervenci. Šīs sadaļas IV nodaļa attiecas uz atbalsta shēmām, un šīs nodaļas IV a iedaļa, kas Regulā Nr. 1234/2007 tika iekļauta ar Regulu Nr. 361/2008, attiecas uz atbalstu augļu un dārzeņu nozarei. Šīs IV a iedaļas II apakšiedaļas nosaukums ir "Darbības fondi un darbības programmas". Tajā ir ietverts Regulas Nr. 1234/2007 103.b–103.g pants.

4 Šīs regulas 103.b pantā "Darbības fondi" ir paredzēts:

"1. Ražotāju organizācijas augļu un dārzeņu nozarē var izveidot darbības fondu. Šo fondu finansē ar:

a) biedru vai pašu ražotāju organizāciju finansiāliem ieguldījumiem;

b) [Savienības] finansiālu atbalstu, ko var piešķirt ražotāju organizācijām.

2. Darbības fondus izmanto vienīgi tādu darbības programmu finansēšanai, ko dalībvalstis apstiprina saskaņā ar 103.g pantu."

5 Regulas Nr. 1234/2007 103.c panta "Darbības programmas" 1. punktā ir paredzēts:

"Darbības programmām augļu un dārzeņu nozarē ir divi vai vairāk no 122. panta c) punktā minētajiem mērķiem vai šādiem mērķiem:

a) ražošanas plānošana;

b) produkcijas kvalitātes uzlabošana;

c) produktu komercvērtības paaugstināšana,

d) svaigu vai pārstrādātu produktu patēriņa veicināšana;

e) vides aizsardzības pasākumi un videi labvēlīgas ražošanas metodes, tostarp bioloģiskā lauksaimniecība;

[..]."

6 Šīs regulas 103.d pantā "[Savienības] finansiālā palīdzība" ir paredzēts:

"1. [Savienības] finansiālā palīdzība ir vienāda ar 103.b panta 1. punkta a) apakšpunktā minētajām faktiskajām finanšu iemaksām, bet ne lielāka par 50 % no faktiskajām izmaksām.

2. [Savienības] finansiālās palīdzības maksimālais apjoms nepārsniedz 4,1 % no attiecīgās ražotāju organizācijas pārdotās produkcijas vērtības.

Tomēr šo procentuālo daļu var palielināt līdz 4,6 % no pārdotās produkcijas vērtības, ja daļu, kura pārsniedz 4,1 % no pārdotās produkcijas vērtības, izmanto vienīgi krīzes novēršanas un pārvarēšanas pasākumiem.

[..]"

7 Minētās regulas 103.g pants attiecas uz darbības programmu apstiprināšanu. Tajā ir paredzēts:

"1. Darbības programmu projektus iesniedz kompetentajām valsts iestādēm, kas tās apstiprina vai noraida, vai pieprasa pārstrādāt saskaņā ar šīs apakšiedaļas noteikumiem.

2. Ražotāju organizācijas ziņo dalībvalstij par paredzamo darbības fonda apjomu katram gadam un ziņojumā min tam atbilstīgus iemeslus, pamatojoties uz darbības programmas aprēķiniem, izdevumiem kārtējā gadā un, ja iespējams, izdevumiem iepriekšējos gados, kā arī, vajadzības gadījumā, paredzamo produkcijas apjomu nākamajā gadā.

3. Dalībvalsts ziņo ražotāju organizācijai vai ražotāju organizāciju apvienībai par paredzamo [Savienības] finansiālās palīdzības apjomu atbilstīgi 103.d pantā noteiktajiem ierobežojumiem.

4. Kopienas finansiālās palīdzības maksājumus veic, pamatojoties uz izdevumiem, kas paredzēti darbības programmā iekļautajām sistēmām. Var veikt avansa maksājumus attiecībā uz tām pašām sistēmām, uz kurām attiecas noteikumi par garantiju vai nodrošinājumu.

5. Ražotāju organizācija ziņo dalībvalstij par iepriekšējā gada izdevumu galīgo apjomu, iesniedzot vajadzīgos apliecinošos dokumentus, lai tā varētu saņemt Kopienas finansiālās palīdzības atlikumu.

[..]"

8 Regulas Nr. 1234/2007 II daļas II sadaļas "Tirdzniecības un ražošanas noteikumi" II nodaļa ir veltīta ražotāju organizācijām, starpnozaru organizācijām un uzņēmēju organizācijām. Šīs nodaļas 122. pantā "Ražotāju organizācijas" ir paredzēts:

"Dalībvalstis atzīst ražotāju organizācijas, kas:

[..]

c) nolūkam, kas jo īpaši var aptvert vai – attiecībā uz augļu un dārzeņu nozari – aptver šādus mērķus:
   i) nodrošināt, lai ražošanu plānotu un pielāgotu pieprasījumam, jo īpaši kvalitātes un kvantitātes ziņā;
   ii) koncentrēt piedāvājumu un organizācijas biedru saražoto produktu laišanu tirgū;
   iii) optimizēt ražošanas izmaksas un stabilizēt ražotāju cenas."

9 Regulas Nr. 1234/2007 I pielikuma nosaukums ir "1. panta 1. punktā minēto produktu saraksts". Tā IX daļā, kas attiecas uz augļiem un dārzeņiem, ir precizēts, ka šī regula attiecas tostarp uz tiem augļiem un dārzeņiem, uz kuriem attiecas KN kods ex 0709 un kuri ir apzīmēti kā "svaigi vai atdzesēti citi dārzeņi, izņemot [noteiktu kategoriju pipari, olīvas un kukurūza]". Šī pielikuma X daļā, kas attiecas uz augļu un dārzeņu pārstrādes produktiem, ir norādīts, ka šī regula tostarp attiecas uz tiem produktiem, kuriem atbilst KN kods ex 0710 un kuri apzīmēti kā "saldēti dārzeņi (termiski neapstrādāti vai apstrādāti, tvaicējot vai vārot ūdenī), izņemot [noteiktu kategoriju kukurūza, olīvas vai pipari]."

10 Regula Nr. 1234/2007 no 2014. gada 1. janvāra tika atcelta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1308/2013, ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007 (OV 2013, L 347, 671. lpp.). Tomēr saskaņā ar Regulas Nr. 1308/2013 231. panta 2. punktu tās daudzgadu programmas, kas pieņemtas līdz 2014. gada 1. janvārim, turpina reglamentēt ar attiecīgajiem Regulas Nr. 1234/2007 noteikumiem, līdz beidzas minēto programmu darbības termiņš.

Regula Nr. 1580/2007

11 Regulas Nr. 1580/2007 21. pantā ir ietvertas šādas definīcijas: Tā 1. punktā ir paredzēts:

Šajā [III sadaļā, kas attiecas uz ražotāju organizācijām]:

[..]

i) "pirmās pakāpes pārstrāde" ir augļu un dārzeņu produkta pārstrāde citā produktā, kas norādīts [LESD] I pielikumā. Par pirmās pakāpes pārstrādi neuzskata svaigu produktu tīrīšanu, sadalīšanu, sagriešanu, žāvēšanu un pakošanu tirdzniecībai;

[..]."

12 III sadaļas II nodaļas nosaukums ir "Darbības fondi un darbības programmas". Šīs II nodaļas 1. iedaļa, kurā ir ietverts minētās regulas 52. un 53. pants, attiecas uz "pārdotās produkcijas vērtību". 52. pantā "Aprēķina pamats" ir paredzēts:

"1. Šajā nodaļā pārdotās produkcijas vērtību attiecībā uz ražotāju organizāciju aprēķina, pamatojoties uz atzīto ražotāju organizāciju biedru produkciju, kura ir ražošanas organizāciju atzīta.

[..]

6. Faktūru par pārdoto produkciju izraksta "izvedot no ražotāju organizācijas":

a) atbilstoši situācijai par produktu, kas ir fasēts, sagatavots vai kam veikta pirmās pakāpes apstrāde;

[..]."

13 Regulas Nr. 1580/2007 52. pants ir grozīts ar Komisijas 2010. gada 30. jūlija Regulu (ES) Nr. 687/2010 (OV 2010, L 199, 12. lpp.), kura stājās spēkā 2010. gada 7. augustā un ar kuru tika ieviesta jauna pārdotās produkcijas vērtības aprēķināšanas sistēma. Šī jaunā aprēķināšanas sistēma ir pārņemta Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 50. pantā.

14 Regulas Nr. 1580/2007 II nodaļas 3. iedaļa, kurā ir ietverts šīs regulas 57.–68. pants, attiecas uz darbības programmām. Šīs regulas 61. panta "Darbības programmu saturs un attaisnotie izdevumi" 3. punkta trešajā daļā ir norādīts, ka "ieguldījumus un darbības var veikt ražotāju organizācijas biedru individuālajās saimniecībās ar nosacījumu, ka tās veicina darbības programmas mērķu sasniegšanu[, ja] biedrs izstājas no ražotāju organizācijas, dalībvalstis nodrošina, ka ieguldījumus vai to atlikušo vērtību atgūst, ja vien dalībvalsts nenosaka citādi", un tā 4. punktā ir noteikts, ka "darbības programmās neietver darbības un izdevumus, kas norādīti [VIII] pielikuma sarakstā". Šī VIII pielikuma 22. punktā ir minēti "ieguldījumi un līdzīga veida darbības, kas nav vērstas uz ražotāju organizācijas, ražotāju organizāciju apvienību, meitasuzņēmumu [..]"

15 Regulas Nr. 1580/2007 65. un 66. panta nosaukums attiecīgi ir "Lēmums" un "Turpmāko gadu darbības programmu grozījumi". Šo pantu noteikumi bez grozījumiem saturā ir pārņemti Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 64. un 65. pantā.

16 Minētās II nodaļas 4. iedaļā "Atbalsts" ir ietverts Regulas Nr. 1580/2007 69.–73. pants. Šīs regulas 69. panta, kas attiecas uz apstiprinātā atbalsta apjomu, un 70. panta, kura nosaukums ir "Pieteikumi", noteikumi bez grozījumiem saturā ir pārņemti Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 68. un 69. pantā.

17 Regula Nr. 1580/2007 tika atcelta ar Īstenošanas regulu Nr. 543/2011, kas stājās spēkā 2011. gada 22. jūnijā, un atsauces uz atcelto regulu ir uzskatāmas par atsaucēm uz Īstenošanas regulu Nr. 543/2011.

Īstenošanas regula Nr. 543/2011

18 Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 preambulas 42. apsvērumā ir noteikts:

"Ja veic ieguldījumus atsevišķās saimniecībās, tad, lai novērstu nepamatotu tādas privātās personas iedzīvošanos bagātībā, kura ir pārtraukusi attiecības ar organizāciju ieguldījuma izmantošanas laikā, ir jāparedz noteikumi, lai organizācija varētu atgūt ieguldījumu atlikušo vērtību neatkarīgi no tā, vai šie ieguldījumi pieder organizācijai vai kādam no tās dalībniekiem."

19 Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 III sadaļas II nodaļa attiecas uz darbības fondiem un darbības programmām. Šīs nodaļas 1. iedaļā "Pārdotās produkcijas vērtība" ir ietverts šīs regulas 50. un 51. pants. Tās 50. pantā ar nosaukumu "Aprēķina pamats" ir noteikts:

"1. Ražotāju organizācijas pārdotās produkcijas vērtību aprēķina, pamatojoties uz ražotāju organizācijas pašas un tās biedru saražoto produkciju, un ietver tikai tos augļu un dārzeņu produktus, par kuriem ražotāju organizācija ir saņēmusi atzīšanu. [..]

[..]

3. Pārdotās produkcijas vērtība neietver tādu pārstrādātu augļu un dārzeņu vai kādu citu produktu vērtību, kas nav augļu un dārzeņu nozares produkti.

Tomēr to pārstrādei paredzēto augļu un dārzeņu, kurus ražotāju organizācija, ražotāju organizāciju apvienības vai to biedri, kas ir ražotāji, [..] vai nu paši, vai izmantojot ārpakalpojumus pārstrādājuši par pārstrādātiem augļiem un dārzeņiem, kas minēti Regulas [Nr. 1234/2007] I pielikuma X daļā, vai jebkuru citu šajā pantā minēto un šās regulas VI pielikumā turpmāk aprakstīto lauksaimniecības produktu, pārdotās produkcijas vērtību aprēķina kā vienotu procentuālo likmi, ko piemēro šo pārstrādāto produktu rēķinā norādītajai vērtībai. Minētā vienotā likme ir noteikta:

[..]

d) 62 % apmērā saldētiem augļiem un dārzeņiem;

[..]."

20 Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 51. pants attiecas uz pārskata periodu. Tas ir formulēts šādi:

"1. Atbalsta ikgadējo maksimālo robežu, kas noteikta Regulas [Nr. 1234/2007] 103.d panta 2. punktā, aprēķina katru gadu, pamatojoties uz pārdotās produkcijas vērtību 12 mēnešu atsauces periodā, kuru nosaka dalībvalstis.

[..]

7. Atkāpjoties no 1. [..] punkta, pārdotās produkcijas vērtību par atsauces periodu aprēķina saskaņā ar tiesību aktiem, kas bijuši piemērojami atsauces periodā.

Tomēr tām darbības programmām, kas apstiprinātas līdz 2010. gada 20. janvārim, pārdotās produkcijas vērtību par gadiem līdz 2007. gadam aprēķina, pamatojoties uz attiecīgā pārskata periodā piemērojamajiem tiesību aktiem, bet pārdotās produkcijas vērtību par gadiem, kas seko 2008. gadam, aprēķina, pamatojoties uz 2008. gadā piemērojamajiem tiesību aktiem.

Darbības programmām, kas apstiprinātas pēc 2010. gada 20. janvāra, pārdotās produkcijas vērtību par gadiem, kas seko 2008. gadam, aprēķina, pamatojoties uz piemērojamajiem tiesību aktiem laikā, kad darbības programma ir apstiprināta."

21 Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 III sadaļas II nodaļas 3. iedaļa ir veltīta darbības programmām, un tajā ir ietverts 55.–67. pants. Šīs regulas 60. pantā, kas attiecas uz attaisnotajām izmaksām saskaņā ar darbības programmām, ir paredzēts:

"1. Darbības programmās neietver darbības un izdevumus, kas norādīti IX pielikuma sarakstā.

[..]

6. Ieguldījumus vai pasākumus var īstenot atsevišķās saimniecībās un/vai ražotāju organizācijas biedru telpās vai ražotāju organizāciju asociācijas dalībnieku telpās, tostarp, ja pasākumus veic kā ārpakalpojumus, ko uztic ražotāju organizācijas dalībniekiem vai ražotāju organizāciju asociācijas dalībniekiem ar nosacījumu, ka tie atbilst darbības programmas izvirzītajiem mērķiem. Dalībvalstis nodrošina, ka ieguldījumus vai to atlikušo vērtību atgūst, ja ražotāju organizācijas biedrs izstājas no organizācijas. [..]

7. Ieguldījumi un darbības, kas saistītas ar augļu un dārzeņu pārveidošanu, iegūstot pārstrādātus augļus un dārzeņus, var pretendēt uz atbalstu, ja šādi ieguldījumi un darbības sasniegt mērķus, kas minēti Regulas [Nr. 1234/2007] 103.c panta 1. punktā, tostarp minētās regulas 122. panta pirmās daļas c) punktā ar noteikumu, ka tie ir noteikti valsts stratēģijā, kas minēta Regulas [Nr. 1234/2007] 103.f panta 2. punktā."

22 Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 64. pantā "Lēmums", kurā bez grozījumiem saturā ir pārņemts Regulas Nr. 1580/2007 65. pants, ir noteikts:

"1. Šī otras dalībvalsts kompetentā iestāde veic attiecīgus pasākumus:

a) apstiprina fondu summas un programmas, kas atbilst Regulas (EK) Nr. 1234/2007 un šās nodaļas prasībām;

b) apstiprina programmas ar nosacījumu, ka ražotāju organizācija piekrīt dažiem grozījumiem; vai

c) noraida darbības programmas vai tās daļas.

2. Lēmumu par programmām un fondiem kompetentā valsts iestāde pieņem vēlākais līdz to iesniegšanas gada 15. decembrim.

Dalībvalstis vēlākais līdz 15. decembrim informē ražotāju organizācijas par šiem lēmumiem.

Tomēr pienācīgi pamatotu iemeslu dēļ lēmumu par darbības programmām un fondiem kompetentā valsts iestāde var pieņemt vēlākais līdz 20. janvārim pēc pieteikuma iesniegšanas dienas. Apstiprinājuma lēmumā var noteikt, ka izdevumi ir attaisnoti, sākot no 1. janvāra gadā pēc pieteikuma iesniegšanas."

23 Šīs regulas 65. pantā "Turpmāko gadu darbības programmu grozījumi" bez grozījumiem saturā ir pārņemts Regulas Nr. 1580/2007 66. panta formulējums. Tajā ir noteikts:

"1. Ražotāju organizācijas var pieteikt darbības programmu grozījumus, tostarp attiecībā uz to ilgumu, vēlākais, 15. septembrī, lai tos varētu piemērot no nākamā gada 1. janvāra.

[..]

3. Lēmumus par darbības programmu grozījumu pieprasījumiem kompetentā iestāde pieņem vēlākais līdz tā gada 15. decembrim, kurā iesniegts pieprasījums.

Tomēr pienācīgi pamatotu iemeslu dēļ lēmumu par darbības programmām un fondiem kompetentā valsts iestāde var pieņemt vēlākais līdz 20. janvārim pēc gada, kurā iesniegts pieprasījums. Apstiprinājuma lēmumā var noteikt, ka izdevumi ir attaisnoti, sākot no 1. janvāra gadā pēc pieprasījuma iesniegšanas."

24 Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 II nodaļas 4. iedaļa, kurā ir ietverts šīs regulas 68.–72 pants, attiecas uz atbalstu. Šīs iedaļas 68. pantā "Apstiprinātā atbalsta apjoms", kurā ir pārņemts Regulas Nr. 1580/2007 69. panta formulējums, ir paredzēts:

"1. Dalībvalstis saskaņā ar Regulas [Nr. 1234/2007] 103.g panta 3. punkta prasībām vēlākais līdz 15. decembrim informē ražotāju organizācijas un ražotāju organizāciju apvienības par apstiprināto atbalsta apjomu.

2. Ja tiek piemērota šās regulas 64. panta 2. punkta trešā daļa vai 65. panta 3. punkta otrā daļa, dalībvalstis par apstiprināto atbalsta apjomu informē vēlākais līdz 20. janvārim gadā, par kuru pieprasīts atbalsts."

25 Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 69. pantā "Atbalsta pieteikumi", kurš atbilst Regulas Nr. 1580/2007 70. pantam, ir noteikts:

"1. Atbalsta pieteikumus vai pieteikumus par tā atlikušo summu attiecībā uz katru darbības programmu, par kuru tiek prasīts atbalsts, ražotāju organizācijas iesniedz kompetentajai iestādei vēlākais 15. februārī pēc tā gada, par kuru pieprasīts atbalsts.

2. Pieteikumiem pievieno apliecinošos dokumentus, kuros norādīts:

[..]

b) pārdotās produkcijas vērtība;

[..]."

26 Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 70. pantā "Atbalsta maksājums" ir paredzēts, ka "dalībvalstis atbalstu samaksā līdz 15. oktobrim tajā gadā, kas seko programmas īstenošanas gadam".

27 Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 IX pielikumā ir uzskaitītas darbības un izdevumi, par kuriem nevar saņemt atbalstu saskaņā ar šīs regulas 60. panta 1. punktā minētajām darbības programmām. Tā 23. punktā ir minēti "ieguldījumi un līdzīga veida darbības, kas nav vērstas uz ražotāju organizācijas, ražotāju organizāciju apvienību, to biedru vai meitasuzņēmumu [..] un tās biedru saimniecībām [un/vai telpām]."

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

28 *ETG* ir ražotāju organizācija Regulas Nr. 1234/2007 izpratnē. Ar 2009. gada 15. septembra, 19. decembra un 2010. gada 14. janvāra vēstulēm *ETG* iesniedza *Bundesminister für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft* (Federālā zemkopības, mežsaimniecības, vides un ūdenssaimniecības ministrija) (turpmāk tekstā – "kompetentā Austrijas iestāde") pieteikumu atbalsta saņemšanai attiecībā uz darbības programmu 2010.–2014. gadam.

29 To darbību skaitā, attiecībā uz kurām tika lūgts šis atbalsts, bija spinātu pārstrādes līnijas, ko izmanto, lai svaigi novāktus spinātus pārstrādātu sasaldētos spinātos, iegāde. Šī pārstrādes līnija, ko iegādājās *ETG*, tika uzstādīta *Ardo Austria Frost GmbH* (turpmāk tekstā – "*Ardo*"), *ETG* līgumpartnera, kas veic *ETG* produktu pārstrādi un tirdzniecību, teritorijā. Iekārtas izmantošanai bija jānotiek *ETG* "uzraudzībā un uz tās atbildību", un, pēc *ETG* domām, šai pārstrādes līnijai nepieciešamo zemesgabalu *ETG* rīcībā *Ardo* bija nodevis saskaņā ar aizdevuma līgumu attiecībā uz iekārtu [kas ir pārstrādes līnija] uzstādīšanu un izmantošanu.

30 Ar 2010. gada 19. janvāra vēstuli kompetentā Austrijas iestāde apstiprināja šo darbības programmu. *Bundesverwaltungsgericht* (Federālā administratīvā tiesa, Austrija) šajā ziņā norāda, ka ir skaidrs, ka, tad kad šī iestāde atzina, ka attiecībā uz šiem ieguldījumiem ir tiesības saņemt atbalstu, tā zināja, ka šī pārstrādes līnija atrodas nevis uz *ETG* piederoša zemesgabala, bet gan *Ardo* teritorijā. Šī tiesa turklāt norāda, ka minētā darbības programma bija balstīta uz pārdotās produkcijas vērtības aprēķinu, kas tika veikts, pamatojoties uz 2009. gada skaitļiem, jo *ETG* tika nodibināta tikai 2009. gadā, un ka šī vērtība tika aprēķināta tostarp, iekļaujot "pārstrādes izmaksas", kas spinātu gadījumā nozīmēja "sasmalcināšanu, mazgāšanu, griešanu, žāvēšanu un blanšēšanu [..], [kā arī] sasaldēšanu".

31 Šajā pašā darbības programmā tika atļauti vairāki grozījumi. Konkrēti, ar 2013. gada 13. decembra vēstuli tika grozīts pārdotās produkcijas vērtības aprēķina pārskata periods. Atsauce uz 2009. gadu tika aizstāta ar vidējo vērtību 2009.–2011. gadā, turpinot pārdotās produkcijas vērtībā iekļaut "pārstrādes izmaksas".

32 Ar 2015. gada 12. oktobra lēmumu *AMA* konstatēja, ka par ieguldījumiem minētajā pārstrādes līnijā nevar tikt saņemts attiecīgais atbalsts saskaņā ar Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 IX pielikuma 23. punktā paredzēto neatbilstības kritēriju, un līdz ar to attiecās izmaksāt šo atbalstu attiecībā uz 2014. gadu, ciktāl tas tika prasīts par šo ieguldījumu, un noteica *ETG* atmaksāt jau saņemto atbalstu. *ETG* par šo lēmumu cēla prasību *Bundesverwaltungsgericht* (Federālā administratīvā tiesa).

33 Iesniedzējtiesa vispirms norāda, ka tai ir šaubas par to, kādas tiesības ir piemērojamas, pirmkārt, lai noteiktu izmaksu, kas saistītas ar attiecīgo pārstrādes līniju, atbilstību, un, otrkārt, pārdotās produkcijas vērtības aprēķināšanai. Lai arī izmaksu atbilstības jautājums tai šķiet pietiekami reglamentēts Īstenošanas regulā Nr. 543/2011, iesniedzējtiesai rodas jautājums, vai ar iepriekš minēto 2013. gada 13. decembra vēstuli izdarīto grozījumu darbības programmā sekas varētu būt tādas, ka ir jāpiemēro Īstenošanas regulā Nr. 543/2011 paredzētā jaunā pārdotās produkcijas vērtības aprēķināšanas metode.

34 Pēc būtības iesniedzējtiesai, pirmkārt, rodas jautājums par Austrijas iestāžu dažādo vēstuļu, proti, vēstules, ar ko apstiprināta darbības programma, vēstules, ar ko apstiprināti šīs programmas grozījumi, un vēstules, ar ko *ETG* paziņota atbalsta apstiprinātā summa, iespējamo ietekmi uz izmaksājamā atbalsta par 2014. gadu summu. Konkrētāk, tā vaicā, vai tai šajās vēstulēs minētā pārdotās produkcijas vērtība ir jāuzskata par saistošu, nevis tādu, kas tai pašai būtu jāpārbauda, izskatot tajā celto prasību.

35 Šajā ziņā tā apgalvo, ka saskaņā ar Austrijas tiesībām tā ir kompetenta pēc savas ierosmes izspriest jautājumu par tajā izskatāmā apstrīdētā lēmuma likumību, pat pamatojoties uz iebildumu, ko *ETG* nav izvirzījusi, un pat ja tiesvedības iznākums šai sabiedrībai nebūtu labvēlīgs. Taču tā šādu pārbaudi pēc savas ierosmes veikt nevar, ja jautājums jau ir ticis izskatīts iepriekšējā lēmumā, kurš ir kļuvis galīgs.

36 Otrkārt, iesniedzējtiesa norāda, ka tai ir šaubas par pārdotās produkcijas vērtības aprēķina spēkā esamību, gan gadījumā, ja šis aprēķins tiktu regulēts saskaņā ar Īstenošanas regulu Nr. 543/2011, gan gadījumā, ja tas tiktu regulēts saskaņā ar Regulu Nr. 1580/2007.

37 Treškārt, iesniedzējtiesa vaicā, vai attiecībā uz darbībām, kas saistītas ar augļu un dārzeņu pārstrādi, var tikt saņemts Savienības atbalsts augļu un dārzeņu nozarē atzītas ražotāju organizācijas darbības programmas ietvaros un, attiecīgā gadījumā, ar kādiem nosacījumiem.

38 Ceturtkārt, tā jautā par Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 IX pielikuma 23. punktā paredzētā neatbilstības kritērija piemērojamību, it īpaši ņemot vērā šī punkta dažādās valodu versijas. Tā apgalvo, ka atteikums izmaksāt atbalstu attiecībā uz pārstrādes līniju *ETG* tika sniegts tādēļ, ka "šis ieguldījums sastāvēja no pasākuma, kas tika veikts uz trešajai personai piederoša zemesgabala". Ja šis 23. punkts būtu jāinterpretē tādējādi, ka tam pilnīgi pretrunā ir atbalsta piešķiršana ieguldījumiem, kas tiek veikti uz trešajai personai piederoša zemesgabala, proti, nesniedzot iespēju atbalsta pieprasītājam katrā atsevišķā gadījumā pierādīt, ka pastāv pamatoti ekonomiski iemesli veikt ieguldījumus iekārtās, kuras atrodas uz trešajām personām piederoša zemesgabala, tad, pēc iesniedzējtiesas domām, šis punkts varētu būt spēkā neesošs.

39 Piektkārt, šai tiesai gadījumā, ja Tiesa minēto 23. punktu interpretētu kā "absolūtu izslēgšanas kritēriju" attiecībā uz ieguldījumiem, kas veikti uz trešajai personai piederoša zemesgabala, rodas jautājums, vai *ETG* tomēr varētu atsaukties uz tiesiskās paļāvības aizsardzības principu, jo, pēc tās domām, Austrijas iestādes vienmēr esot bijušas informētas, ka *ETG* attiecīgo pārstrādes līniju uzstādīs uz *Ardo* piederoša zemesgabala, un tās attiecīgo darbības programmu esot apstiprinājušas, pārzinot visus lietas apstākļus.

40 Sestkārt un visbeidzot, iesniedzējtiesa norāda, ka, ja Tiesa attiecīgās tiesību normas interpretētu *ETG* nelabvēlīgi un/vai dažas no tām atzītu par, iespējams, spēkā neesošām, Tiesai varētu nākties saskarties ar *ETG* lūgumu ierobežot Tiesas sprieduma iedarbību laikā. Šajā ziņā iesniedzējtiesa norāda, ka tai rodas jautājums par to, kā tai pašai būtu jāatbild uz argumentiem, ko *ETG* paudusi saistībā ar tiesiskās noteiktības principu, lai apstrīdētu pieprasīto atbalsta atmaksu vai pat saņemtu tās summas, kuras ir saistošo saistību priekšmets, gadījumā, ja Tiesa nekādi neierobežotu sava sprieduma iedarbību laikā vai arī ierobežotu sprieduma iedarbību tādējādi, ka tas neattiecas uz *ETG*.

41 Šādos apstākļos *Bundesverwaltungsgericht* (Federālā administratīvā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) a) Vai atbilstoši [..] Regulas [Nr. 1580/2007] 65., 66. un 69. pantam, kā arī (kopš 2011. gada 2[2]. jūnija) [..] Īstenošanas regulas [Nr. 543/2011] 64., 65. un 68. pantam lēmums par darbības programmas un fondu summas apstiprināšanu vai šī lēmuma grozījums, kā arī lēmums par "apstiprinātā atbalsta apjomu" ir jāpieņem ne tikai kā paziņojums, bet gan formāli kā (vismaz īslaicīgi) saistošs lēmums, kuru pieteikuma iesniedzējs varētu apstrīdēt jau iepriekš, proti, neatkarīgi no galīgā lēmuma (atbilstoši Regulas Nr. 1580/2007 70. pantam vai Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 69. pantam) par pieteikumu par atbalsta izmaksu (no kura ir veikts galīgais atskaitījums) apstrīdēšanas?

b) Vai [pirmā jautājuma a) daļā] minētās Savienības tiesību normas ir jāinterpretē tādējādi, ka, pieņemot šos lēmumus, (lēmuma normatīvajā daļā) ir saistoši jānosaka arī pārdotās produkcijas vērtība?

c) Vai Savienības tiesības, it īpaši [..] Īstenošanas regulas [Nr. 543/2011] 69. un 70. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tiesai, kam ir jālemj par sūdzību par administratīvās iestādes lēmumu, kurā attiecībā uz konkrētu darbības programmas gadu ir galīgi lemts par pieteikumu par finansiālā atbalsta izmaksu saistībā ar darbības programmu atbilstoši [..] Regulas [Nr. 1234/2007] 103.g panta 5. punktam, ir liegts, ņemot vērā jau pieņemtu spēkā esošu lēmumu par darbības programmas un fondu summas apstiprināšanu, kā arī lēmumu par "apstiprināto atbalsta apjomu", pārbaudīt jautājumu par pārdotās produkcijas vērtības aprēķina kā atbalsta maksimālās robežas bāzes likumību?

d) Ja uz [pirmā jautājuma a), b) vai c) daļu] tiek atbildēts noliedzoši – vai [..] Regula [Nr. 1234/2007], it īpaši tās I pielikuma IX daļa ("Augļi un dārzeņi", it īpaši "KN kods [..] ex 0709 [..] Svaigi vai atdzesēti citi dārzeņi [..]") un X daļa ("Augļu un dārzeņu pārstrādes produkti", "KN kods ex 0710 [..] Saldēti dārzeņi") ir jāinterpretē tādējādi, ka dārzeņu produkti, kas rodas pēc ražas novākšanas veikto darbību kopuma, kuras ietver tīrīšanu, griešanu, blanšēšanu un sasaldēšanu, ir jāuzskata nevis par produktiem I pielikuma IX daļas izpratnē, bet gan par produktiem I pielikuma X daļas izpratnē?

e) Ja uz [pirmā jautājuma d) daļu] tiek atbildēts apstiprinoši – vai [..] Regulas [Nr. 1234/2007] 103.d panta 2. punktā izmantotais jēdziens "pārdotās produkcijas vērtība" ir jāinterpretē tādējādi, ka šī vērtība ir jāaprēķina tā, ka ir jānoskaidro tikai produkta vērtība, taču atskaitot vērtību, kas rodas pārstrādes stadijā, tādējādi, ka tiek atskaitīta attiecīgā procesa vērtība, kas izpaužas kā novākto, notīrīto, sagriezto un blanšēto dārzeņu pārstrāde par ātri sasaldētiem dārzeņiem?

f) Vai [..] Īstenošanas regulas [Nr. 543/2011] 51. panta 7. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka ražotāju organizācija, kas ir iesniegusi tādu darbības programmu attiecībā uz 2010.–2014. gadu, kuras ir apstiprināta pirms 2010. gada 20. janvāra, taču attiecībā uz kuru vēlāk (2013. gada 13. decembrī) ir izsniegts grozīts apstiprinājums, jo programmā tika izmantota cita pārdotās produkcijas vērtības aprēķina metode, saistībā ar pārdotās produkcijas vērtības aprēķina veidu arī pēc šiem darbības programmas grozījumiem (tātad attiecībā uz 2014. gadā izmaksājamo atbalstu) vēl var atsaukties uz "2008. gadā spēkā esošajiem tiesību aktiem"?

g) Ja uz [pirmā jautājuma e) un f) daļu] tiek atbildēts apstiprinoši – vai [..] Regulas [Nr. 1580/2007] 52. panta 6. punkta a) apakšpunkts un 21. panta 1. punkta i) apakšpunkts nav spēkā tiktāl, ciktāl tādējādi pārdotās produkcijas vērtības aprēķinā tiek ņemtas vērā novākto dārzeņu pārstrādes stadijas, kurās šie dārzeņi tiek pārstrādāti "citā produktā, kas norādīts EK līguma I pielikumā"?

h) Ja uz [pirmā jautājuma f) daļu] tiek atbildēts noliedzoši (un neatkarīgi no atbildēm uz pārējiem jautājumiem) – vai [..] Īstenošanas regulas [Nr. 543/2011] 50. panta 3. punkta d) apakšpunkts ir spēkā neesošs?

2) a) Vai [..] Regulas [Nr. 1234/2007] 103.c pants ir jāinterpretē tādējādi, ka saistībā ar "darbības programmu augļu un dārzeņu nozarē" ir pieļaujams atbalsts tikai tādu produktu ražošanai, kas var tikt uzskatīti par produktiem I pielikuma IX daļas izpratnē, taču ne atbalsts ieguldījumiem šādu produktu pārstrādē?

b) Ja uz [otrā jautājuma a) daļu] tiek atbildēts noliedzoši – ar kādiem nosacījumiem un kādā apmērā atbilstoši [..] Regulas [Nr. 1234/2007] 103.c pantam ir pieļaujams šāds atbalsts ieguldījumiem pārstrādē?

c) Vai [..] Īstenošanas regulas [Nr. 543/2011] 60. panta 7. punkts ir spēkā neesošs?

3) a) [Vai] Īstenošanas regulas [Nr. 543/2011] IX pielikuma 23. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka atbalsta aizliegums izriet tikai no ģeogrāfiskās atrašanās vietas uz sveša zemesgabala?

b) Ja uz [trešā jautājuma a) daļu] tiek atbildēts apstiprinoši – vai [..] Īstenošanas regulas [Nr. 543/2011] IX pielikuma 23. punkts ir spēkā neesošs?

c) Ja uz [trešā jautājuma a) daļu] tiek sniegta apstiprinoša atbilde un uz [trešā jautājuma b) daļu] tiek sniegta noliedzoša atbilde – vai tiesiskā regulējuma saskaņā ar [..] Īstenošanas regulas [Nr. 543/2011] IX pielikuma 23. punktu gadījumā runa ir par precīzu, konkrētāk, viennozīmīgu tiesību normu tiktāl, ciktāl nav aizsargāta tāda uzņēmēja tiesiskā paļāvība, kurš ir saņēmis atbalstu darbībām, kas ir veiktas uz sveša zemesgabala, bet kas pieder pie viņa uzņēmuma, neraugoties uz valsts iestāžu solījumiem vai lēmumu, kas ir pieņemts, tām zinot lietas apstākļus?

4) Ja Tiesa par labu ieinteresētajai personai neierobežo tāda sprieduma iedarbību (LESD 264. panta otrās daļas izpratnē), kurš tādēļ, ka tajā tiek veikta jauna Savienības tiesību interpretācija vai atcelts Savienības tiesību akts, kas līdz šim ticis uzskatīts par spēkā esošu, rada negatīvas juridiskas sekas ieinteresētajai personai, šī sprieduma iedarbības neierobežošana liedz šai ieinteresētajai personai, pat ja ir pierādīta tās labticība, valsts tiesā atsaukties uz tiesiskās noteiktības principu, norādot uz tās konkrēto situāciju?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par trešā jautājuma a) daļu

42 Ar trešā jautājuma a) daļu, kas ir jāaplūko vispirms, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 IX pielikuma 23. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas apstāklis vien, ka ieguldījumi, kas veikti saskaņā ar šīs regulas 60. panta 1. punktā paredzēto darbības programmu, atrodas uz tāda zemesgabala, kura īpašnieks ir trešā persona, nevis attiecīgā ražotāju organizācija, atbilstoši šai pirmajai minētajai tiesību normai ir iemesls, kādēļ par izdevumiem, kas šai ražotāju organizācijai radušies saistībā ar šo ieguldījumu, nevar tikt saņemts atbalsts.

43 Šajā ziņā vispirms ir jāatgādina, ka iesniedzējtiesā ir apstrīdēts *AMA* 2015. gada 12. oktobra lēmums par Savienības finansiālā atbalsta atlikušās summas izmaksāšanu par 2014. gadu saistībā ar darbības programmu 2010.–2014. gadam un ka šī programma tika apstiprināta 2010. gada 19. janvārī, proti, pirms Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 pieņemšanas. Tomēr, ņemot vērā to, ka nepastāv pretējas

tiesību normas un ka ar Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 149. pantu ir atcelta Regula Nr. 1580/2007, kā arī tajā ir precizēts, ka atsauces uz šo pēdējo regulu uzskata par atsaucēm uz Īstenošanas regulu Nr. 543/2011, ir jākonstatē, ka jautājums par veiktajām darbībām un faktiskajiem izdevumiem, par kuriem var tikt izmaksāts atbalsts par 2014. gadu, ir reglamentēts Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 tiesību normās.

44 Turklāt Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 IX pielikuma 23. punkts, kurš, kā izriet no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu un Tiesā iesniegtajiem valsts tiesā notiekošā procesa materiāliem, ir tiesību norma, saskaņā ar kuru tika atzīts, ka par attiecīgās pārstrādes līnijas iegādi nevar tikt saņemts atbalsts pamatlietā, un ar kuru tika aizstāts Regulas Nr. 1580/2007 VIII pielikuma 22. punkts, nav grozījis pēdējo minēto tiesību normu tādējādi, ka tam būtu nozīme šajā lietā.

45 Faktiski Regulas Nr. 1580/2007 VIII pielikuma 22. punktā bija paredzēts, ka par ieguldījumiem un līdzīga veida darbībām, kas nav "vērstas uz ražotāju organizācijas saimniecībām", nevar tikt saņemts atbalsts saskaņā ar darbības programmām, taču Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 IX pielikuma 23. punktā ir minētas ne tikai šādas organizācijas saimniecības, bet arī "telpas". Līdz ar to, ja uz šādu ieguldījumu attiecas 23. punktā paredzētais neatbilstības kritērijs, uz to noteikti attiektos arī iepriekš 22. punktā paredzētais līdzvērtīgais kritērijs.

46 Attiecībā uz lūgto interpretāciju ir jāatgādina, ka Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 60. panta 1. punktā ir paredzēts, ka darbības programmās neietver darbības un izdevumus, kas norādīti šīs regulas IX pielikuma sarakstā. Šī IX pielikuma 23. punktā to darbību un izdevumu skaitā, par kuriem nevar tikt saņemts atbalsts saskaņā ar šīm darbības programmām, ir minēti "ieguldījumi un līdzīga veida darbības, kas nav vērstas uz ražotāju organizācijas, ražotāju organizāciju apvienību, to biedru vai meitasuzņēmumu, kā noteikts [minētās regulas] 50. panta 9. punktā, un tās biedru saimniecībām [un/vai telpām]".

47 Šajā gadījumā no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka *Ardo*, uz kura zemesgabala ir uzstādīta pārstrādes līnija pamatlietā, salīdzinājumā ar *ETG*, kas ir ražotāju organizācija – prasītāja pamatlietā, ir trešā persona. Šādos apstākļos, lai atbildētu uz uzdoto jautājumu, pietiek noteikt, vai formulējums "ražotāju organizācijas saimniecības un/vai telpas" attiecas vienīgi uz tām ražotāju organizāciju saimniecībām un/vai telpām, kuru īpašnieki ir šīs ražotāju organizācijas, vai arī ir iespējama cita interpretācija.

48 Gan no Savienības tiesību vienveidīgas piemērošanas, gan no vienlīdzības principa izriet, ka tādas Savienību tiesību normas teksts, kurā nav nevienas tiešas norādes uz dalībvalstu tiesībām, lai noteiktu tās jēgu un piemērojamību, parasti visā Savienībā ir jāinterpretē autonomi un vienveidīgi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2011. gada 21. decembris, *Ziolkowski* un *Szeja*, C-424/10 un C-425/10, EU:C:2011:866, 32. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

49 Īstenošanas regulā Nr. 543/2011 nav definēts, kas būtu jāsaprot ar ieguldījumiem "ražotāju organizāciju saimniecībās un/vai telpās", nedz arī tajā ir minēta atsauce uz valsts tiesībām saistībā ar to, kāda nozīme būtu piešķirama šim jēdzienam. No tā izriet, ka šis jēdziens minētās direktīvas piemērošanas vajadzībām ir jāuzskata par autonomu Savienības tiesību jēdzienu, kas ir jāinterpretē vienveidīgi visu dalībvalstu teritorijās.

50 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru tādu jēdzienu nozīme un tvērums, kuriem Savienības tiesības nesniedz nekādu definīciju, ir jānoskaidro saskaņā ar to ierasto nozīmi ikdienas valodā, ņemot vērā kontekstu, kādā tie tiek lietoti, un ar tiesisko regulējumu, kura daļu tie veido, sasniedzamos mērķus (spriedumi, 2005. gada 10. marts, *EasyCar*, C-336/03, EU:C:2005:150, 21. punkts, kā arī 2014. gada 3. septembris, *Deckmyn* un *Vrijheidsfonds*, C-201/13, EU:C:2014:2132, 19. punkts un tajā minētā judikatūra), un tas nepieļauj to, ka šaubu gadījumā tiesību normas teksts tiek aplūkots tikai vienā no

valodu versijām (skat. spriedumus, 2009. gada 16. jūlijs, *Horvath*, C-428/07, EU:C:2009:458, 35. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2015. gada 11. jūnijs, *Pfeifer & Langen*, C-51/14, EU:C:2015:380, 34. punkts).

51 Šajā gadījumā formulējuma pamatlietā ierastā nozīme pati par sevi uzreiz nesniedz tās viennozīmīgu interpretāciju. Šis formulējums ikdienas valodā un saskaņā ar valodu versijām var attiekties uz saimniecību vai telpām, kas atrodas attiecīgās ražotāju organizācijas īpašumā, vai vispārīgāk nozīmēt saimniecību vai telpas, pār kurām ražotāju organizācijai ir kāda veida kontrole.

52 Tomēr, pirmkārt, no konteksta, kādā ietilpst Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 IX pielikuma 23. punkts, skaidri izriet, ka par ieguldījumiem, kas vērsti uz trešo personu saimniecībām un/vai telpām, salīdzinājumā ar attiecīgo ražotāju organizāciju saimniecībām un/vai telpām, nevar tikt piešķirts atbalsts saskaņā ar darbības programmu.

53 Faktiski šīs regulas 60. panta 6. punktā ir paredzēts, ka, ja ieguldījumi tiek īstenoti ražotāju organizācijas biedru saimniecībās un/vai telpās, dalībvalstis nodrošina, ka ieguldījumus vai to atlikušo vērtību, izņemot attiecīgi pamatotus gadījumus, atgūst, ja ražotāju organizācijas biedrs izstājas no organizācijas. Tāpat arī no minētās regulas preambulas 42. apsvēruma izriet, ka, lai novērstu nepamatotu tādas privātās personas iedzīvošanos bagātībā, kura ir pārtraukusi attiecības ar organizāciju ieguldījuma izmantošanas laikā, ir jāļauj šai organizācijai atgūt ieguldījumu atlikušo vērtību.

54 Otrkārt, Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 mērķos ir noteikts arī tas, ka vienīgi saskaņā ar Savienības tiesībām atzītas ražotāju organizācijas var saņemt Savienības finansiālo atbalstu. Šajā ziņā papildus šīs regulas preambulas 42. apsvērumam, kura būtība ir minēta šī sprieduma iepriekšējā punktā, ir jāatgādina, ka šajā regulā ir definēti Regulas Nr. 1234/2007 īstenošanas noteikumi attiecībā uz augļu un dārzeņu un pārstrādātu augļu un dārzeņu nozari. No šīs pēdējās regulas 103.b panta izriet, ka ražotāju organizāciju darbības fondu finansējumu augļu un dārzeņu nozarē, kam var tikt piešķirts Savienības finansiālais atbalsts, var izmantot vienīgi tādu darbības programmu finansēšanai, ko dalībvalstis apstiprina saskaņā ar šīs pašas regulas 103.g pantu.

55 Regulas sistēmai, kāda atspoguļota šī sprieduma 52. un 53. punktā, un šim mērķim būtu acīmredzami pretrunā tas, ka trešās personas var saņemt šo finansiālo atbalstu. Taču tā tas būtu gadījumā, ja tiktu pieļauts, ka atbalsts var tikt piešķirts par ieguldījumiem, attiecībā uz kuriem nav nodrošināts, ka tos saņem vienīgi attiecīgā ražotāju organizācija.

56 Šajā ziņā, lai arī netiek apstrīdēts, ka ar to vien, ka ražotāju organizācija nav tās saimniecības vai telpu īpašniece, kurās tiek veikts ieguldījums, principā nepietiek, lai pierādītu, ka nav nodrošināts, ka šis ieguldījums tiek veikts vienīgi šīs organizācijas labā, lai to uzskatītu par izdevumiem, par kuriem var tikt saņemts atbalsts saskaņā ar Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 60. panta 1. punktu, vismaz ir nepieciešams, lai attiecīgie ieguldījumi būtu vērsti uz saimniecību un/vai telpām, kuras gan juridiski, gan faktiski atrodas minētās organizācijas ekskluzīvā kontrolē, tādējādi, ka jebkāda šo ieguldījumu izmantošana trešo personu labā ir izslēgta.

57 Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 IX pielikuma 23. punkts, ciktāl tajā ir atsauce uz ieguldījumiem, kas vērsti uz "ražotāju organizācijas [..] saimniecībām [un/vai telpām]", līdz ar to ir jāinterpretē tādējādi, ka tas attiecas uz ieguldījumiem saimniecībās un/vai telpās, kuras gan juridiski, gan faktiski atrodas attiecīgās organizācijas ekskluzīvā kontrolē, tādējādi, ka jebkāda šo ieguldījumu izmantošana trešo personu labā ir izslēgta.

58 Kā ir norādījusi Eiropas Komisija, tikai šāda interpretācija ļauj aizsargāt Savienības finansiālās intereses un novērst jebkuru konkurences izkropļojumu starp ražotāju organizācijām augļu un dārzeņu nozarē.

59 Šajā gadījumā no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka, lai arī pārstrādes līniju pamatlietā iegādājās *ETG* un tā tika izmantota tās "uzraudzībā un uz tās atbildību", šī pārstrādes līnija ir uzstādīta uz *Ardo* piederoša zemesgabala, ko "*ETG* rīcībā bija nodevis *Ardo* saskaņā ar aizdevuma līgumu attiecībā uz iekārtu [kas ir pārstrādes līnija] uzstādīšanu un izmantošanu". Tātad nešķiet, ka attiecīgais ieguldījums bija vērsts uz saimniecību un/vai telpām, kuras gan juridiski, gan faktiski ir ekskluzīvā *ETG* kontrolē, tādējādi, ka jebkāda šo ieguldījumu izmantošana trešo personu labā būtu izslēgta. Līdz ar to Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 IX pielikuma 23. punktā paredzētā neatbilstības kritērija piemērošana šķiet pamatota.

60 Šajā ziņā ir arī jānorāda, ka tas, ka, iespējams, pastāv "pamatoti ekonomiski iemesli", kas pamatotu, ka ieguldījumi pamatlietā tiek vērsti uz tādas trešās personas saimniecību un/vai telpām, pār kuru attiecīgajai ražotāju organizācijai nav ekskluzīvas kontroles, nekādā ziņā neļauj uzskatīt, ka šajā gadījumā minētais neatbilstības kritērijs nav piemērojams. Tas pats attiecas arī uz šo ieguldījumu piesaisti šīs ražotāju organizācijas grāmatvedībai, kā arī minēto ieguldījumu iespējamās "ekonomiskās piesaistes" ražotāju organizācijai esamību, vai arī apstākli, ka starp šo pašu ieguldījumu un minēto organizāciju pastāv "darbības saikne". Šādi iemesli nekādi negarantē, ka ieguldījumi pamatlietā netiek izmantoti trešās personas labā.

61 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz trešā jautājuma a) daļu ir jāatbild, ka Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 IX pielikuma 23. punkts, ciktāl tajā ir atsauce uz ieguldījumiem, kas vērsti uz "ražotāju organizācijas [..] saimniecībām [un/vai telpām]", ir jāinterpretē tādējādi, ka

– tas apstāklis vien, ka ieguldījumi, kas veikti saskaņā ar šīs regulas 60. panta 1. punktā paredzēto darbības programmu, ir izvietoti uz zemesgabala, kura īpašnieks ir trešā persona, nevis attiecīgā ražotāju organizācija, atbilstoši šai pirmajai minētajai tiesību normai principā nav iemesls, kādēļ par izdevumiem, kas šai ražotāju organizācijai radušies saistībā ar šo ieguldījumu, nevar tikt saņemts atbalsts;

– šī IX pielikuma 23. punkts attiecas uz ieguldījumiem, kas vērsti uz saimniecībām un/vai telpām, kuras gan juridiski, gan faktiski atrodas minētās ražotāju organizācijas ekskluzīvā kontrolē, tādējādi, ka jebkāda šo ieguldījumu izmantošana trešo personu labā ir izslēgta.

Par trešā jautājuma b) daļu

62 Kā izriet no apsvērumiem, kurus iesniedzējtiesa izklāstījusi savā lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu, trešā jautājuma b) daļa ir uzdota tikai gadījumam, ja Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 IX pielikuma 23. punkts būtu jāinterpretē tādējādi, ka tas apstāklis vien, ka ražotāju organizācija pamatlietā nav tā zemesgabala īpašniece, uz kura ir izvietoti ieguldījumi, kas veikti saskaņā ar šīs regulas 60. panta 1. punktā paredzēto darbības programmu, atbilstoši šai pirmajai minētajai tiesību normai ir iemesls, kādēļ par izdevumiem, kas šai ražotāju organizācijai radušies saistībā ar šo ieguldījumu, nevar tikt saņemts atbalsts.

63 No atbildes uz trešā jautājuma a) daļu izriet, ka šāda interpretācija nav pieņemama. Līdz ar to nav vajadzības atbildēt uz trešā jautājuma b) daļu.

Par trešā jautājuma c) daļu

64 Arī trešā jautājuma c) daļa ir uzdota tikai gadījumam, ja Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 IX pielikuma 23. punkts būtu jāinterpretē tādējādi, ka tas apstāklis vien, ka ražotāju organizācija pamatlietā nav tā zemesgabala īpašniece, uz kura ir izvietoti ieguldījumi, kas veikti saskaņā ar šīs regulas 60. panta

1. punktā paredzēto darbības programmu, atbilstoši šai pirmajai minētajai tiesību normai ir iemesls, kādēļ par izdevumiem, kas šai ražotāju organizācijai radušies saistībā ar šo ieguldījumu, nevar tikt saņemts atbalsts.

65 Kā jau tika konstatēts šī sprieduma 63. punktā, šāda interpretācija nav pieņemama. Tomēr ar šī trešā jautājuma c) daļu iesniedzējtiesa faktiski jautā, vai tādos apstākļos kā pamatlietā *ETG* var atsaukties uz tiesiskās paļāvības aizsardzības principu attiecībā uz atbalsta, kas tai ticis piešķirts vai apsolīts saistībā ar attiecīgo ieguldījumu, likumību. Kā norādīts šī sprieduma 59. punktā, Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 IX pielikuma 23. punktā paredzētais neatbilstības atbalstam kritērijs šķiet piemērojams šim ieguldījumam, pat ja tas ir cita iemesla dēļ, nekā iesniedzējtiesa iecerējusi. Līdz ar to šī trešā jautājuma c) daļa joprojām ir lietderīga un uz to ir jāatbild.

66 Ar minēto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai tiesiskās paļāvības aizsardzības princips ir jāinterpretē tādējādi, ka tam pretrunā ir tas, ka tādos apstākļos kā pamatlietā kompetentā valsts iestāde, pirmkārt, atsakās izmaksāt tāda finansiālā atbalsta atlikušo summu, kuru ražotāju organizācija bija pieprasījusi saistībā ar ieguldījumu, kas gala rezultātā tika atzīts par tādu, par kuru nevar tikt saņemts atbalsts saskaņā ar Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 IX pielikuma 23. punktu, un, otrkārt, pieprasa šai ražotāju organizācijai atmaksāt jau saņemto atbalstu saistībā ar šo ieguldījumu.

67 Apstākļus pamatlietā raksturo tas, ka tad, kad kompetentā Austrijas iestāde apstiprināja attiecīgo darbības programmu un tādējādi uzskatīja, ka par ieguldījumu pamatlietā aplūkotās pārstrādes līnijas iegādē *a priori* varēja tikt saņemts pieprasītais atbalsts, un kad tā veica pirmos daļējos pārskaitījumus saistībā ar šo ieguldījumu, šī iestāde pilnībā apzinājās apstākļus, kādos šī pārstrādes līnija tiks uzstādīta un izmantota.

68 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka jebkāda dalībvalsts rīcības brīvības izmantošana attiecībā uz iespēju prasīt vai neprasīt tādu Savienības līdzekļu atmaksu, kas piešķirti nepamatoti vai pieļaujot pārkāpumus, būtu pretrunā pienākumam atgūt nepamatoti vai pieļaujot pārkāpumus izmaksātos līdzekļus, kas dalībvalstu iestādēm noteikts kopējās lauksaimniecības politikas ietvaros (šajā nozīmē skat. spriedumu, 1983. gada 21. septembris, *Deutsche Milchkontor* u.c., no 205/82 līdz 215/82, EU:C:1983:233, 22. punkts).

69 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru uz tiesiskās paļāvības aizsardzības principu nevar atsaukties pret skaidru Savienības tiesību noteikumu, un valsts iestādes, kas ir atbildīga par Savienības tiesību piemērošanu, Savienības tiesībām pretējā rīcība nevar pamatot tirgus dalībnieka tiesisku paļāvību, nodrošinot viņam Savienības tiesībām pretēju attieksmi (spriedumi, 1993. gada 1. aprīlis, *Lageder* u.c., no C-31/91 līdz C-44/91, EU:C:1993:132, 35. punkts, kā arī 2013. gada 20. jūnijs, *Agroferm*, C-568/11, EU:C:2013:407, 52. punkts).

70 Šajā gadījumā no trešā jautājuma a) daļas analīzes izriet, ka attiecīgais atbalsts tika piešķirts pretēji Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 IX pielikuma 23. punktā ietvertajai tiesību normai, interpretējot to saistībā ar šīs tiesību normas kontekstu un piemērojamā tiesiskā regulējuma atbilstošo mērķi.

71 Turklāt attiecīgās darbības programmas apstiprināšanas laikā jau bija skaidri noteikts, ka saistībā ar kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu ir nepieciešama stingra to nosacījumu interpretācija, kuri skar izdevumu attiecināšanu uz Savienību, jo kopējās lauksaimniecības politikas pārvaldīšana, piemērojot vienlīdzīgus nosacījumus dalībvalstu uzņēmumiem, liedz vienas dalībvalsts iestādēm, plaši interpretējot noteiktu tiesību normu, radīt šīs valsts tirgus dalībniekiem labvēlīgāku situāciju (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1985. gada 27. februāris, Itālija/Komisija, 55/83, EU:C:1985:84, 31. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2014. gada 6. novembris, Nīderlande/Komisija, C-610/13 P, nav publicēts, EU:C:2014:2349, 41. punkts).

72 Ņemot vērā šos elementus, ir jākonstatē, ka Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 IX pielikuma 23. punkts ir tiesību norma, attiecībā uz kuru nevar atsaukties uz tiesiskās paļāvības aizsardzības principu.

73 Turklāt kompetentā Austrijas iestāde nevarēja pamatoti apņemties nodrošināt *ETG* Savienības tiesībām pretēju attieksmi.

74 Līdz ar to, apstiprinot attiecīgo darbības programmu un veicot pirmos pārskaitījumus saistībā ar ieguldījumu pamatlietā, minētā valsts iestāde nevarēja radīt *ETG*, neatkarīgi no tās labticības, tiesisko paļāvību, ka pret to tiks piemērota Savienības tiesībām pretēja attieksme.

75 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz trešā jautājuma c) daļu ir jāatbild, ka tiesiskās paļāvības aizsardzības princips ir jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā tas, ka kompetentā valsts iestāde tādos apstākļos kā pamatlietā, pirmkārt, atsakās izmaksāt tāda finansiālā atbalsta atlikušo summu, kuru ražotāju organizācija bija pieprasījusi saistībā ar ieguldījumu, kas rezultātā tika atzīts par tādu, par kuru nevar tikt saņemts atbalsts saskaņā ar Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 IX pielikuma 23. punktu, un, otrkārt, pieprasa šai ražotāju organizācijai atmaksāt jau saņemto atbalstu saistībā ar šo ieguldījumu.

Par pirmā jautājuma a)–h) daļu

76 Ar sava pirmā jautājuma a)–c) daļu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 1580/2007 65., 66. un 69. pants un Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 64., 65. un 68.–70. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, ja valsts tiesā tādos apstākļos kā pamatlietā ir celta prasība par valsts iestādes lēmumu, ar kuru ir lemts par saskaņā ar Regulas Nr. 1234/2007 103.g panta 5. punktu iesniegtu pieteikumu izmaksāt finansiālā atbalsta saistībā ar darbības programmu atlikušo summu, tiem ir pretrunā tas, ka šī tiesa minētās prasības ietvaros pēc savas ierosmes izvērtē jautājumu par pārdotās produkcijas vērtības aprēķina metodes likumību. Gadījumā, ja uz pirmā jautājuma a)–c) daļu tiktu atbildēts noliedzoši, iesniedzējtiesa ir uzdevusi pirmā jautājuma d)–h) daļu.

77 Tomēr ir jākonstatē, ka pirmā jautājuma a)–c) daļai un līdz ar to arī pirmā jautājuma d)–h) daļai nozīme ir tikai tad, ja no atbildes uz trešā jautājuma a) daļu izrietētu, ka Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 IX pielikuma 23. punktā paredzētais neatbilstības atbalstam kritērijs nevar tikt piemērots ieguldījumam pamatlietā. Tomēr no atbildes uz trešā jautājuma a) daļu izriet, ka tā tas nav šajā gadījumā.

78 Tādējādi uz pirmā jautājuma a) daļu atbilde nav jāsniedz.

Par otrā jautājuma a)–c) daļu

79 Ar sava otrā jautājuma a)–b) daļu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 1234/2007 103.c pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā, ka saistībā ar darbības programmu augļu un dārzeņu nozarē šī panta izpratnē tiek piešķirts Savienības finansiālais atbalsts ieguldījumiem augļu un dārzeņu pārstrādē, un ja tas tā nav, tad ar kādiem nosacījumiem un kādā mērā šāds atbalsts ir pieļaujams. Ar otrā jautājuma c) daļu šī tiesa vaicā, vai Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 60. panta 7. punkts, kurā ir paredzēts, ka par ieguldījumiem un darbībām, kas saistītas ar augļu un dārzeņu pārveidošanu, iegūstot pārstrādātus augļus un dārzeņus, var tikt saņemts atbalsts, ievērojot noteiktus nosacījumus, ir spēkā esošs.

80 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru uz jautājumiem par Savienības tiesību interpretāciju, ko valsts tiesa uzdevusi pašas noteiktajos tiesiskā regulējuma un faktiskajos apstākļos, kuru precizitāte Tiesai nav jāpārbauda, attiecas atbilstības pieņēmums. Tiesas atteikums lemt par valsts tiesas lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu ir iespējams tikai tad, ja acīmredzami ir skaidrs, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekādas saistības ar pamatlietas faktiskajiem apstākļiem vai tās priekšmetu, ja problēma ir hipotētiska vai arī ja Tiesas rīcībā nav tādu vajadzīgo faktisko un tiesisko apstākļu, lai varētu sniegt noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (spriedumi, 2008. gada 16. decembris, *Cartesio*, C-210/06, EU:C:2008:723, 67. punkts, un 2013. gada 29. janvāris, *Radu*, C-396/11,

EU:C:2013:39, 22. punkts). Tāpat ir arī gadījumā, ja uzdotie jautājumi attiecas uz Savienības tiesību normas spēkā esamību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2002. gada 10. decembris, *British American Tobacco (Investments)* un *Imperial Tobacco*, C-491/01, EU:C:2002:741, 34. un 35. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

81 Šajā gadījumā no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu un Tiesā iesniegtajiem valsts tiesā notiekošā procesa materiāliem izriet, ka vienīgais iemesls, kas pamatlietā apstrīdētajā lēmumā pamato atteikumu izmaksāt atbalsta par attiecīgo pārstrādes līniju atlikušo summu un lūgumu atmaksāt par šo pārstrādes līniju jau saņemto atbalstu, izriet no neatbilstības atbalstam kritērija, kas paredzēts Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 IX pielikuma 23. punktā, piemērošanas.

82 Tādējādi atbildēt uz otrā jautājuma a)–c) daļu šādos apstākļos acīmredzami nozīmētu sniegt konsultatīvu viedokli par hipotētisku jautājumu, neņemot vērā Tiesas uzdevumu īstenot LESD 267. pantā paredzēto tiesisko sadarbību (spriedums, 2013. gada 24. oktobris, *Stoilov i Ko*, C-180/12, EU:C:2013:693, 47. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī, šajā nozīmē, spriedums, 2013. gada 7. novembris, *Romeo*, C-313/12, EU:C:2013:718, 39. un 40. punkts).

83 Tādējādi uz otrā jautājuma a)–c) daļu nav jāatbild.

Par ceturto jautājumu

84 Ar ceturto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai tādos apstākļos kā pamatlietā Savienības tiesības ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, ja netiek ierobežota šī sprieduma iedarbība laikā, tām ir pretrunā tiesiskās noteiktības principa ņemšana vērā, lai novērstu nepamatoti izmaksāta atbalsta atgūšanu.

85 Vispirms ir jākonstatē, ka šis jautājums ir balstīts uz pieņēmumu, ka Tiesa neierobežos šī sprieduma iedarbību laikā. *ETG* būtībā ir lūgusi veikt šādu ierobežošanu gadījumā, ja Tiesa konstatētu kādas no pamatlietā aplūkoto Savienības tiesību normām spēkā neesamību. Tomēr Tiesa šajā spriedumā ir veikusi tikai dažu Savienības tiesību normu interpretāciju.

86 Austrijas valdība savukārt lūdz Tiesu ierobežot šī sprieduma iedarbību laikā it īpaši gadījumā, ja Tiesa atzītu, ka Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 IX pielikuma 23. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka par ieguldījumiem zemesgabalā, kas pieder trešajai personai, nevar tikt saņemts atbalsts. Kā izriet no šī sprieduma 59. un 61. punkta, par ieguldījumiem pamatlietā šķietami nevar tikt saņemts atbalsts, jo tie ir vērsti uz saimniecībām un/vai telpām, kas nav attiecīgās ražotāju organizācijas ekskluzīvā kontrolē. Līdz ar to par šo lūgumu ir jālemj.

87 Tā pamatojumam minētā valdība norāda uz risku, ka sabiedrībai – prasītājai pamatlietā, kurai varētu nākties izbeigt savu darbību, kā arī visai augļu un dārzeņu nozarei varētu iestāties smagas ekonomiskas sekas. Turklāt Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 IX pielikuma 23. punktā vairākās valodu versijās ir atsauce uz darbības saiknes esamību starp ražotāju organizāciju un attiecīgo ieguldījumu, kas tādējādi rada objektīvu un būtisku nenoteiktību attiecībā uz Savienības tiesību piemērošanas jomu.

88 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Savienības tiesību normas interpretācija, ko Tiesa sniedz, īstenojot tai ar LESD 267. pantu piešķirto kompetenci, tikai izskaidro un precizē šīs tiesību normas nozīmi un piemērošanas jomu tā, kā tā ir jāsaprot un jāpiemēro vai kā to būtu bijis jāsaprot un jāpiemēro no tās spēkā stāšanās brīža. No tā izriet, ka šādi interpretētu normu tiesa var piemērot – un tiesai tā ir jāpiemēro – pat tiesiskām attiecībām, kas ir radušās un ir nodibinātas pirms sprieduma par lūgumu sniegt interpretāciju taisīšanas, ja turklāt ir izpildīti nosacījumi, kuri ļauj kompetentajās tiesās uzsākt tiesvedību saistībā ar minētās tiesību normas piemērošanu (spriedumi, 2005. gada 15. marts, *Bidar*, C-209/03, EU:C:2005:169, 66. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2016. gada 22. septembris, *Microsoft Mobile Sales International* u.c., C-110/15, EU:C:2016:717, 59. punkts un tajā minētā judikatūra).

89 Tiesa tikai īsta izņēmuma kārtā, piemērojot Savienības tiesību sistēmai raksturīgo vispārējo tiesiskās noteiktības principu, var ierobežot iespēju visām ieinteresētajām personām atsaukties uz normu, kuru tā ir interpretējusi, lai apstrīdētu labticīgi nodibinātas tiesiskās attiecības. Lai varētu pieņemt lēmumu par šādu ierobežojumu, ir jābūt izpildītiem diviem pamata nosacījumiem, proti, par labticības esamību ieinteresēto personu vidū un nopietnu traucējumu rašanās risku (spriedumi, 2005. gada 15. marts, *Bidar*, C-209/03, EU:C:2005:169, 67. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2016. gada 22. septembris, *Microsoft Mobile Sales International* u.c., C-110/15, EU:C:2016:717, 60. punkts un tajā minētā judikatūra).

90 Konkrētāk, Tiesa ir izmantojusi šādu risinājumu tikai ļoti konkrētos apstākļos, kad, pirmkārt, pastāvēja risks, ka varētu iestāties smagas ekonomiskas sekas, it īpaši saistībā ar tādu tiesisko attiecību lielo skaitu, kas nodibinātas labticīgi, pamatojoties uz regulējumu, kurš tika uzskatīts par spēkā esošu, un, otrkārt, izrādījās, ka privātpersonas un valsts iestādes bija iesaistītas rīcībā, kas neatbilda Savienības tiesiskajam regulējumam saistībā ar objektīvu un būtisku nenoteiktību attiecībā uz Savienības tiesību normu piemērojamību, un šo nenoteiktību varēja veicināt citu dalībvalstu vai Komisijas rīcība (spriedumi, 2005. gada 15. marts, *Bidar*, C-209/03, EU:C:2005:169, 69. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2016. gada 22. septembris, *Microsoft Mobile Sales International* u.c., C-110/15, EU:C:2016:717, 61. punkts un tajā minētā judikatūra).

91 Turklāt dalībvalstij, kas lūdz ierobežot sprieduma prejudiciāla nolēmuma tiesvedībā iedarbību laikā, Tiesā ir jāiesniedz šifrēti dati, kas apliecina smagas ekonomiskās sekas (spriedums, 2011. gada 7. jūlijs, *Nisipeanu*, C-263/10, nav publicēts, EU:C:2011:466, 34. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī, pēc analoģijas, spriedums, 2014. gada 9. aprīlis, *T-Mobile Austria*, C-616/11, EU:C:2014:242, 53. punkts).

92 Šajā gadījumā savā lūgumā ierobežot šā sprieduma iedarbību laikā, kas iesniegts arī tādā gadījumā, ja Tiesa atzītu vienas vai vairāku tiesību normu, uz kurām atsaucas iesniedzējtiesa, spēkā neesamību, Austrijas valdība nekādi nav paskaidrojusi, kādā veidā šī sprieduma 61. punktā norādītā informācija pati par sevi vien varētu radīt smagu ekonomisko seku risku. Tā šajā ziņā tikai vispārīgi norādīja, ka šī sprieduma iedarbības laikā neierobežošana "varētu izraisīt potenciāli neizbēgamas sekas", un atsaucās uz "tiesisko attiecību lielo skaitu", nesniedzot nekādu informāciju par iespējami skarto ražotāju organizāciju skaitu vai iespējamajām attiecīgajām summām.

93 Līdz ar to tāda riska esamību, ka varētu iestāties smagas ekonomiskas sekas šī sprieduma 89. un 90. punktā minētās judikatūras izpratnē, kas varētu pamatot šī sprieduma iedarbības ierobežošanu laikā, nevar uzskatīt par pierādītu. Tātad šī sprieduma iedarbība laikā nav jāierobežo, bez vajadzības pārbaudīt, vai ir izpildīts minētajos punktos paredzētais pirmais kritērijs.

94 Attiecībā uz jautājumu, vai tādos apstākļos kā pamatlietā *ETG* iesniedzējtiesā tomēr var atsaukties uz tiesiskās noteiktības principu, ir jāatgādina, ka dalībvalstīm to attiecīgajā teritorijā saskaņā ar LES 4. panta 3. punktu ir jānodrošina Savienības tiesiskā regulējuma īstenošana, tostarp kopējās lauksaimniecības politikas ietvaros (pēc analoģijas skat. spriedumu, 1998. gada 16. jūlijs, *Oelmühle* un *Schmidt Söhne*, C-298/96, EU:C:1998:372, 23. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

95 Tāpat arī no Padomes 2005. gada 21. jūnija Regulas (EK) Nr. 1290/2005 par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu (OV 2005, L 209, 1. lpp.) 9. panta 1. punkta, kuru *AMA* minējusi pamatlietā apstrīdētajā lēmumā un kura noteikumi būtībā ir pārņemti 58. panta 1. un 2. punktā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulā (ES) Nr. 1306/2013 par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību un Padomes Regulu (EEK) Nr. 352/78, (EK) Nr. 165/94, (EK) Nr. 2799/98, (EK) Nr. 814/2000, (EK) Nr. 1290/2005 un (EK) Nr. 485/2008 atcelšanu (OV 2013, L 347, 549. lpp., un labojums OV 2016, L 130, 13. lpp.), izriet, ka dalībvalstīm kopējās lauksaimniecības politikas jomā ir jāveic visi nepieciešamie pasākumi, lai atgūtu summas, kuras ir zaudētas pārkāpumu vai nolaidības dēļ. Jebkāda dalībvalsts rīcības brīvības izmantošana attiecībā uz iespēju prasīt vai neprasīt tādu Savienības līdzekļu atmaksu, kas piešķirti

nepamatoti vai pieļaujot pārkāpumus, būtu pretrunā šim pienākumam (pēc analoģijas skat. spriedumu, 1998. gada 16. jūlijs, *Oelmühle* un *Schmidt Söhne*, C-298/96, EU:C:1998:372, 23. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra), kā tas jau tika atgādināts šī sprieduma 68. punktā.

96 Tomēr, kā norādījusi Komisija, strīdi par atbilstoši Savienības tiesībām nepamatoti pārskaitītu summu atgūšanu, ja nav atbilstošu Savienības tiesību normu, ir jāizskata valsts tiesām, piemērojot savas valsts tiesības, vienlaicīgi ievērojot Savienības tiesībās noteiktos ierobežojumus, lai valsts tiesībās paredzētā kārtība nepamatotā atbalsta atgūšanu nepadarītu praktiski neiespējamu vai pārmērīgi grūtu un lai valsts tiesību aktu piemērošana nebūtu diskriminējoša salīdzinājumā ar procedūrām, kas ir noteiktas tāda paša veida valsts strīdu izšķiršanai (spriedumi, 1998. gada 16. jūlijs, *Oelmühle* un *Schmidt Söhne*, C-298/96, EU:C:1998:372, 24. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2009. gada 15. janvāris, *Bayerische Hypotheken- und Vereinsbank*, C-281/07, EU:C:2009:6, 24. punkts un tajā minētā judikatūra).

97 Tādējādi par pretēju Savienības tiesībām nevar uzskatīt to, ka finansiālā atbalsta, ko nepamatoti izmaksājusi valsts pārvaldes iestāde, atgūšanas jomā valsts tiesībās vienlaicīgi ar tiesiskuma principu tiek ņemts vērā tiesiskās noteiktības princips, ņemot vērā, ka tas ir Savienības tiesību sistēmas daļa (spriedumi, 2002. gada 19. septembris, *Huber*, C-336/00, EU:C:2002:509, 56. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2007. gada 21. jūnijs, *ROM-projecten*, C-158/06, EU:C:2007:370, 24. punkts).

98 It īpaši tiesiskās noteiktības princips prasa, lai Savienības tiesiskais regulējums ļautu ieinteresētajām personām precīzi zināt to pienākumu apjomu, kuri tām tajā ir noteikti. Personām nepārprotami jāzina savas tiesības un pienākumi un jāspēj atbilstoši rīkoties (spriedums, 2007. gada 21. jūnijs, *ROM-projecten*, C-158/06, EU:C:2007:370, 25. punkts un tajā minētā judikatūra).

99 Šajā gadījumā no trešā jautājuma a) daļas analīzes izriet, ka Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 IX pielikuma 23. punktā ietvertā tiesību norma, interpretējot to saistībā ar šīs tiesību normas kontekstu un piemērojamā tiesiskā regulējuma atbilstošo mērķi, ļauj attiecīgajai personai, Savienības finanšu atbalsta galīgajai saņēmējai, precīzi zināt to pienākumu apjomu, kas tai tajā ir noteikti, tā, lai tā nepārprotami zinātu savas tiesības un pienākumus un spētu atbilstoši rīkoties.

100 Ņemot to vērā, Savienības intereses tāda atbalsta atgūšanā, kas ticis saņemts, pārkāpjot atbalsta piešķiršanas nosacījumus, ir pilnībā jāņem vērā, izvērtējot attiecīgās intereses, tostarp, ja tika atzīts, neraugoties uz to, kas atgādināts šī sprieduma 99. punktā, ka tiesiskās noteiktības principam ir pretrunā tas, ka atbalsta saņēmējam ir pienākums atbalstu atmaksāt (spriedumi, 2002. gada 19. septembris, *Huber*, C-336/00, EU:C:2002:509, 57. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2007. gada 21. jūnijs, *ROM-projecten*, C-158/06, EU:C:2007:370, 32. punkts).

101 Turklāt tikai gadījumā, ja atbalsta saņēmējs ir bijis labticīgs attiecībā uz atbalsta tiesiskumu, viņš var apstrīdēt tā atgūšanu (spriedums, 2002. gada 19. septembris, *Huber*, C-336/00, EU:C:2002:509, 58. punkts un tajā minētā judikatūra).

102 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz ceturto jautājumu ir jāatbild, ka tādos apstākļos kā pamatlietā Savienības tiesības ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, ja netiek ierobežota šī sprieduma iedarbība laikā, tām nav pretrunā tiesiskās noteiktības principa ņemšana vērā, lai novērstu nepamatoti izmaksāta atbalsta atgūšanu, ar nosacījumu, ka paredzētie nosacījumi ir tādi paši kā valsts finansiālā atbalsta atgūšanai noteiktie, ka pilnībā ir ņemtas vērā Savienības intereses un ka ir pierādīta atbalsta saņēmēja labticība.

Par tiesāšanās izdevumiem

103 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (septītā palāta) nospriež:

1) **Komisijas 2011. gada 7. jūnija Īstenošanas regulas (ES) Nr. 543/2011, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Padomes Regulas (EK) Nr. 1234/2007 piemērošanai attiecībā uz augļu un dārzeņu un pārstrādātu augļu un dārzeņu nozari, IX pielikuma 23. punkts, ciktāl tajā ir atsauce uz ieguldījumiem, kas vērsti uz "ražotāju organizācijas [..] saimniecībām [un/vai telpām]", ir jāinterpretē tādējādi, ka**

   – **tas apstāklis vien, ka ieguldījumi, kas veikti saskaņā ar šīs regulas 60. panta 1. punktā paredzēto darbības programmu, ir izvietoti uz zemesgabala, kura īpašnieks ir trešā persona, nevis attiecīgā ražotāju organizācija, atbilstoši šai pirmajai minētajai tiesību normai principā nav iemesls, kādēļ par izdevumiem, kas šai ražotāju organizācijai radušies saistībā ar šo ieguldījumu, nevar tikt saņemts atbalsts;**

   – **šī IX pielikuma 23. punkts attiecas uz ieguldījumiem, kas vērsti uz saimniecībām un/vai telpām, kuras gan juridiski, gan faktiski atrodas minētās ražotāju organizācijas ekskluzīvā kontrolē, tādējādi, ka jebkāda šo ieguldījumu izmantošana trešo personu labā ir izslēgta;**

2) **tiesiskās paļāvības aizsardzības princips ir jāinterpretē tādējādi, ka tam nav pretrunā tas, ka kompetentā valsts iestāde tādos apstākļos kā pamatlietā, pirmkārt, atsakās izmaksāt tāda finansiālā atbalsta atlikušo summu, kuru ražotāju organizācija bija pieprasījusi saistībā ar ieguldījumu, kas gala rezultātā tika atzīts par tādu, par kuru nevar tikt saņemts atbalsts saskaņā ar Īstenošanas regulas Nr. 543/2011 IX pielikuma 23. punktu, un, otrkārt, pieprasa šai ražotāju organizācijai atmaksāt jau saņemto atbalstu saistībā ar šo ieguldījumu;**

3) **tādos apstākļos kā pamatlietā Savienības tiesības ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, ja netiek ierobežota šī sprieduma iedarbība laikā, tām nav pretrunā tiesiskās noteiktības principa ņemšana vērā, lai novērstu nepamatoti izmaksāta atbalsta atgūšanu, ar nosacījumu, ka paredzētie nosacījumi ir tādi paši kā valsts finansiālā atbalsta atgūšanai noteiktie, ka pilnībā ir ņemtas vērā Eiropas Savienības intereses un ka ir pierādīta atbalsta saņēmēja labticība.**

[Paraksti]